

Секція: Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища

Катоніна Т.В.

студентка гр.СТ-33

Арестов С.В.

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки природокористування

Одеський державний екологічний університет

м.Одеса, Україна

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ В СФЕРІ ТУРИЗМ

Туризм як політичний ресурс є елементом зовнішньої та внутрішньої політики держави, комплексом взаємозалежних характеристик туристичної привабливості країни, що цілеспрямовано використовуються публічною владою в інтересах досягнення певних цілей. Вітчизняна туристична індустрія є невід'ємною складовою світового туристичного процесу.

Впродовж останніх років в Україні змінюється на краще ставлення до туризму як з боку державних владних структур, так і суспільства в цілому. У туризмі починають вбачати дієвий засіб формування ринкових механізмів поповнення державного та місцевих бюджетів, забезпечення зайнятості населення, одну із форм раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, оздоровлення людей, залучення громадян до пізнання власної історії, вивчення історико-культурної спадщини, зростання національної свідомості українців. Членство України у Всесвітній туристичній організації значно підвищило імідж і авторитет нашої держави у туристичному співтоваристві, створило передумови подальшого розвитку національного туризму відповідно до тенденцій світового туристичного ринку із залученням до інформаційної мережі, інвестиційних пропозицій, системи підготовки кадрів, наукових досліджень, відкрило нові можливості налагодження взаємовигідної співпраці з країнами-членами на всіх рівнях.

Безумовною складовою міжнародних зв'язків є розвиток інституційного співробітництва. Через безпосередню участь у діяльності світових і

міжнародних структур усіх рівнів практично реалізуються договірні відносини, активізується входження України до світового туристичного простору.

У рекомендаціях Гаазької міжпарламентської конференції з туризму (10-14 квітня 1989 р.) - найавторитетнішого туристичного форуму сучасності - зазначено: «Країни повинні визначити свої національні пріоритети та роль туризму в «ієрархії» таких пріоритетів, а також оптимальну стратегію розвитку туризму в рамках цих пріоритетів».[1]

Виконавчим органом ООН, відповідальним за активізацію та розвиток туризму, розробку та впровадження світової туристської політики, значно підвищило імідж і авторитет нашої держави у туристському співтоваристві, створило передумови подальшого розвитку національного туризму відповідно до тенденцій світового туристського ринку із залученням до інформаційної мережі, інвестиційних пропозицій, системи підготовки кадрів, наукових досліджень, що відкрило нові можливості налагодження взаємовигідної співпраці з країнами-членами на всіх рівнях - двосторонньому, багатосторонньому, регіональному, ознайомлення з передовим надбанням найбільш розвинених туристських держав світу.

Останніми роками відбувається розширення зв'язків з міжнародними, регіональними й національними туристськими асоціаціями, зокрема з ТААТР (Туристська асоціація Азіатського та Тихоокеанського регіону), АСТА (Американська асоціація туристських агентств), НАТА (Грецька асоціація туристських агентств), БАТА (Болгарська асоціація туристських агентств), АБТА (Асоціація британських туристських агентств), FIJET (Всесвітня асоціація журналістів і письменників, які працюють у галузі туризму) та ін.

Закордонний досвід свідчить про децентралізацію, підвищення ролі місцевих органів влади в розвитку туристських регіонів багатьох країн, тому саме регіони мають більше усвідомлювати важливість розширення міжнародних зв'язків, укладання обласними й місцевими адміністраціями міжнародних і міжрегіональних договорів і угод. Розвитку міжнародного туристського співробітництва сприяє активне створення в Україні

різноманітних недержавних громадських туристських організацій, а саме асоціацій у різних напрямках туристської діяльності (турагентства, туроператори, виставкові організації, підприємства готельного господарства, туристські видання, навчальні заклади тощо), їх входження до світових об'єднань, міжнародних організацій та асоціацій різного спрямування, результатом чого є розширення туристських об'єктів, запровадження міжнародних стандартів якості туристських послуг, розвиток рекламної діяльності та бізнесових партнерських стосунків.

Рекламно-інформаційна діяльність визначена одним із основних напрямів реалізації державної політики в галузі туризму. Розвиток виставкової діяльності, планомірна й систематична участь Держкомтуризму, українських туристських підприємств у міжнародних виставках, організація туристських салонів, ярмарок, бірж в Україні є важливим засобом підвищення економічної ефективності індустрії туризму, проведення широкомасштабної та комплексної реклами туристського потенціалу України, просування українського туристського продукту на міжнародному ринку, входження нашої країни до світової туристської спільноти.[1]

Туризм як політичний ресурс є елементом зовнішньої та внутрішньої політики держави, комплексом взаємозалежних характеристик туристичної привабливості країни, що цілеспрямовано використовуються публічною владою в інтересах досягнення певних цілей.

Вплив міжнародного туризму на політичні реалії є беззаперечним фактом, що підтверджується його здатністю суттєво позначатися на:

- політичній стабілізації усередині держав;
- зовнішньополітичному іміджі держав;
- активізації міжнародних зв'язків;
- міжнародній ситуації в цілому [2, с. 68].

Указом Президента України від 21 вересня 1998 р. "Про День туризму" встановлена норма щодо святкування цієї події щорічно 27 вересня. Міжнародному туристичному салону "Україна" - найбільшому виставковому

заходу на теренах нашої країни, організатором якого було Державне агентство України з туризму та курортів - надано статус спеціального заходу, що проходить під егідою ЮНВТО, за участю представників ЮНВТО, з використанням символіки ЮНВТО, а також із включенням цього салону до Календаря міжнародних туристичних заходів ЮНВТО [2].

Україна приділяє велику увагу співпраці з Європейським Союзом з питань визначення та реалізації світової туристичної політики, включення України у перспективні програми фінансової та технічної допомоги, а також інвестиційні проекти ЄС у сфері туризму. Адже за своїм туристично-рекреаційним потенціалом Україна має всі можливості стати одним з провідних європейських туристичних центрів. Розвиток співпраці з ЄС відбувається згідно з програмою імплементації Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС 1994 р., Стратегії інтеграції України до ЄС. Згідно з статтею №72 “Туризм” вищезгаданої Угоди : “Сторони розширюють та розвивають співробітництво між ними, яке включає: сприяння туризму; співробітництво між офіційними туристичними організаціями; збільшення потоку інформацій; передача “ноу-хау”; вивчення можливостей спільної діяльності; підготовка персоналу.”[3]

Міжнародна співпраця в сфері туризму має яскраво виражену інтегративну тенденцію та спрямованість на подальше вдосконалення, що, поза сумнівом, позитивно позначиться на загальному розвитку цієї галузі як у глобальному масштабі, та і для кожної країни окремо.

На сьогоднішній день є актуальне завдання розробки та впровадження національної програми створення і просування позитивного образу України та територіальних брендів її регіонів як за кордоном, так і всередині країни, сприяння підвищенню рівня соціального забезпечення в українському суспільстві, від чого залежить і позитивне світовідчуття громадян, а в кінцевому підсумку – і позитивний образ нашої країни в світі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Електронний ресурс: https://studopedia.com.ua/1_53701_mizhnarodni-vidnosini-ukraini-u-sferi-turizmu.html
- 2.Коржилов Л.І. Формування основних напрямків державної підтримки розвитку туристичної галузі України: дис... к.е.н.: 08.00.03.-Харків, 2015.-227 с.
- 3.Електронний ресурс: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>
- 4.Електронний ресурс:
https://pidruchniki.com/2015060965056/turizm/spivrobotnitstvo_ukrayini_yunvto